

LIV.

Betænkning

over

Forslag til Lov, indeholdende Tillæg til Tyendeloven.

(Udgiven af Folketingets Udvalg den 13de Marts 1891).

Af de Forhandlinger, som den foreliggende Sag i en lang Række af og til har været Genstand for baade i og udenfor Rigsdagen, fremgaar det, at der i høj Grad trænges til en Forandring i den gældende Lov om Fæstevirksomheden. Retsstilstanden er for Tiden den, at enhver kan drive Fæsteforretning, hvor han vil, uden Bevilling og uden at underkaste sig nogen som helst særlig Kontrol, naar han ikke fæster Tyende til Pladser i Kjøbenhavn. Den fuldstændig frie og ukontrollerede Virksomhed har skabt et alt for stort Antal Fæsteforretninger og gjort det muligt for uvederhæftige eller mindre samvittighedsfulde Personer at oprette saadanne, hvilket i rigt Maal har medført Misbrug og Optrækkertilstand under mange forskellige Former, og saaledes som Forholdene udvikle sig, er der Fare for, at de solide og redelige Forretninger mer og mer ville forsvinde.

Udvalget erkender derfor, at Lovforslagets Formaal fortjener fuld Tilslutning, men er af samme Mening, som Landstinget var i Mæret 1876, at det vilde være urigtigt at blive staaende ved, at Loven umiddelbart kun kom til at gælde for Kjøbenhavn, da Forholdet

i Byerne saa vel som flere Steder paa Landet ikke er bedre end i Kjøbenhavn. Thi naar man har den Mening, at udenfor Kjøbenhavn eller i alt Fald ude paa Landet er man dog staaet for det fordømmelige Kapveri, saa er det en fuldstændig Misforstaaelse, idet der, foruden dem, der betegne sig som Fæstemænd, i adskillige Egne af Landet findes et stort Tal af Mænd og Kvinder, som uden egentlig at leve af Fæstevirksomheden for Betaling gaa fra det ene Sted til det andet for at kapre Tyende til en eller anden Husbond eller til en Fæstemand, og flere af disse Folk tage ikke noget Hensyn til bestaaende Kontrakter, men forlede for egen Bindings Skyld ofte Tyendet til at bryde dem, hvilket ofte har til Følge, at Tyendet bliver narret for hvad det ejer og kommer til at leve under daarlige Forhold. I Henhold hertil er der stillet Vædringsforslag under Nr. 3 og 22, som gaa ud paa, at Loven uden videre skal gælde for hele Landet. I en Skrivelse, der findes gengivet i Bilag L til Betænkningen, er der fra Fyns Stifts patriotiske Selskab og fra Formændene for Landboforeningerne i Sjællands Stift og i Sylland ogsaa stillet Anmodning herom.